

ELLENZÉK

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre . 10 K
Fél évre . . . 5 „
Negyed évre 2-50 „

Vidékre: Egész évre . 12 K
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre 3 „

Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusitónál.

Felelős szerkesztő:

Dr. HEBRONY JOZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Széchenyi-utca 34. SZELENYI és TÁRSA nyomd

A lap megjelen

minden kedd, csütörtök és szombaton.

A korona szövetkezetek.

Szinte kábitók azok a számok, melyeket mostanában majdnem naponként olvashatunk a lapok gazdasági rovataiban, a mikor a nagy bankok mult évi forgalmáról és eredményéről beszámolnak. Ott azokban a nagy bankokban majdnem naponként forgatnak milliókat és bár mostanában nagyon olcsón mérik a hitelt, azért mégis négy-öt milliárdnyi évi hasznót érnek el a nagy forgalom után. És ezekből a milliókból a kisembereknek nem jut semmi sem, az ő számukra ezek teljesen hozzáférhetetlenek. Ha a kisgazdának, a kisiparosnak, vagy a kiskereskedőnek néhanap száz korona hitelre van szüksége, bizony hiába kopogtat a nagy bankok fényes palotáiban. Ott nem kaphat kölcsönt bármily becsületes szándéka is van a pontos fizetésre. A kisembernek csak két forrása van arra, hogy kölcsönt vehessen föl: a szövetkezet és az uzsorás.

Mostanában sok szó esik a szövetkezeteknek egyik fajtájáról a korona szövetkezetekről, melyek főképen a fővárosban gombamódon keletkeznek és szaporodnak. És amit ezeknek a koronaszövetkezeteknek a legnagyobb többségéről elmondanak, még pedig erre illetékes és elfogulatlan emberek mondanak, abból azt látjuk, hogy a kisember említett két hitelforrása között még az uzsorás az embersegesebb. A budapesti kereskedelmi és iparkamara csak tegnapelőtt foglalkozott a koronaszövetkezetekkel és ott a kereskedelem és ipar eme legelső és legkiválóbb testületében nyíltan kimondották azt, hogy a legtöbb koronaszövetkezet egészen közönséges uzsoraintézet, a melyet minden tisztességes embernek üldöznie kell. Kiháználják a kisember szorultságát és tapasztalatlanságát. A kamarának a közgazdaságilag veszedelmes és erkölcsileg megvetendő koronaszövetkezetekkel szemben állást kell foglalnia, a kisember kizárását tétlenül nem nézheti.

És a budapesti kereskedelmi

és iparkamara foglalt is állást, amennyiben megokolt fölterjesztést intéz a kormányhoz, oly törvényes intézkedéseket kérve, a melyek a koronaszövetkezetek veszedelmes uzsoráskodását megakadályozzák. Sok víz lefolyik a Dunán, amíg ebből a törvényből valami lesz, sok kis embert tesznek tönkre addig a koronaszövetkezetek. Hiszen csak egyedül Budapesten 117 ilyen koronaszövetkezet van, melyek a mult esztendőben mintegy 80.000 embernek kerek 60 millió korona kölcsönt adtak. Hányan voltak e között olyanok, akik szorultságban és tapasztalatlanságból néhány száz korona kölcsönért 5-6 éves súlyos kötelezettséget vállaltak magukra, a mi az ő biztos romlásukat vonja majd maga után!

Ime ezzé fajult a szövetkezeti eszme, mely a legtisztább és a legnemesebb emberbaráti intézmény kellene, hogy legyen. Alapelve az önségély, a takarékoság volna a kis embereknek az élettel való küzdelmet megkönnyíteni és mindazokat az előnyöket ezeknek is biztosítani, a melyek az olcsó hitellel járnak. A szövetkezetek fejlesztésére és terjesztésére maga az állam is nagy áldozatokat hoz, adókedvezményeket és egyéb becses előnyöket biztosít az 1898. szövetkezeti törvényben. Az e törvény alapján alakult szövetkezetek meg is felelnek hivatásuknak. Csak az a bajuk a mi törvényeinknek hogy tág tért nyitottak a visszaéléseknek. Ez alatt az ürügy alatt, hogy a szövetkezetek létesítését megkönnyítsük, működésüknek minél nagyobb szabadságot biztosítsunk: oly tág kapukat hagytunk, amelyekben szabadon mehet ki-be a visszaélés. Ezt kell szükíteni, szabályozni, de jól vigyázva arra, hogy a fürdővízzel együtt a gyereket is ki ne öntsük, a szövetkezetet magát ne veszélyeztessük.

A szövetkezetek nélkül a mai gazdasági viszonyok mellett alig lehetne boldogulni, mert hitel nélkül még a legkisebb ember sem tud fennállani. A gazdának aki csak egyszer évente pénzel természetéből, az iparosnak, kinek

munkájához nyers anyagra van szüksége, a kereskedőnek, akinek ezerfajta árucikk kell a boltjába: szüksége van a hitelre.

A nagy bankok, a takarékpénztárok, a kis ember számára hozzáférhetetlenek és így a szövetkezet az ő bankjuk, a mely kellőleg vezetve, tényleg adhat aránylag olcsó hitelt kényelmes törlesztésre. Mi történik azonban a szövetkezetek legnagyobb részénél? Azt látjuk, hogy az ily szövetkezetek megalakítása a legnagyobb könnyűséggel megy. Nehány ember összeáll, a kik egymás között felosztják az igazgatósági, felügyelőbizottsági és egyéb javadalmazott állásokat, mindegyik jegyez néhány részjegyet, amit csak havi, vagy heti részletekben kell befizetni és ha már néhány ezer korona így együtt van, bejegyeztetik a szövetkezetet és megkezdik a működést. Ez abból áll, hogy ügynökök és hirdetések révén minél több megszorult embert csábítanak magukhoz, ígérve nekik olcsó és kényelmes kölcsönt. Ezekből mindenféle címen minél nagyobb befizetéseket követelnek és addig biztatják őket a kölcsönrel, míg nagyobb része beleunva a várakozásba, ott hagyja a befizetett pénzt, a kitarthatóbbak pedig jó kezesek mellett a meglévő pénzből adnak ki kölcsönt hallatlan kamatra.

Amint az üzlet már megindult, van a szövetkezetnek is mind több hitele, úgy, hogy üzletét mind jobban kiterjesztheti. A kölcsönöket rendszeren 5-6 évi időre adják évtársulatok alakjában.

A kamat nem haladja meg ugyan a törvényes 8 százalékot, de vannak kezelési díjak, közvetítési illetékek, irásdíjak, tagsági járulékok, intődíjak, tudakozási díjak, késedelmi kamatok, büntetéspénzek és végül az év végén veszteségi pótlékok. E mellett a kamat mindig az eredeti össz gután számítódik, noha az adós hetenkint törleszti az adósságot. Ha azután az év végével összeszámítaná a szegény adós, hogy mennyit fizetett, hát bizony ez meghaladja a 30-40 százalékot. Ily kamat mellett el

kell pusztulnia a szegény embernek és aki egyszer egy ily korona-szövetkezet karmai közé került, az nem szabadul onnét többé, sőt akárhányszor megtörténik, hogy kénytelen egy másik koronaszövetkezethez folyamodni, hogy az elsővel szemben megfelelhessen kötelességének és így sok kisiparost, meg kiskereskedőt juttatott már koldusbotra a sok koronaszövetkezet. Városunkban is van egy ilyen bank, a Hidvégi Benő kir. tanfelügyelő igazgatása alatt álló korona-szövetkezet, amely szintén nagyon sok a panasz. A jövő hónapban pedig amint értesültünk egy feljelentést in nyugtanak be ellene a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez.

Nagyon helyesen cselekedett tehát a budapesti kereskedelmi és iparkamara, hogy ezzel a dologgal foglalkozott, hogy a kormány figyelmét felhívta a kisgazdaságnak eme rettenetes rákfenéjére. Csak azután legyen is foganatja a felterjesztésének. A tisztességes szövetkezeteknek senki sem lelkesebb híve nálunknál. A szövetkezeti intézménynek fejlesztését minden erőnkkel előmozdítani hazafias kötelességünknek tartjuk. De ezzel az üdvöz eszmével visszaelő lelketlen kufároknak lehetetlenné kell tenni a működésüket, a koronaszövetkezetek féktelen uzsoráskodását, a kisemberek gonosz kizárását nem lehet tovább elnézni.

Fővárosi levél.

Budapest, 1904. február 21.

Kedves olvasó! Ujítást hozok a lapok hasábjaira, ámbar az eszme, hogy a székesfővárosunk heti eseményeit essay-be, tárca szerű csevegésbe foglaljuk, nem új. A hatvanas években szerkesztett Vadnay Károly egy lapot (még a „Fővárosi Lapok“ előtt), melyben az öreg ur, (akkor ugyan még javakorabeli, (ugynevezett „in floribus“ férfiu) kedélyesen elesevegett hétről-hétre olvasóinak.

Elmondta véleményét a napi politikáról, nevezetesebb eseményeket öltöztetett fel illő mezbe színházi és vizalombeli pletykákat talált fel,

sőt ha nem volt téma, irt az időjárásról is, Duna áradásáról stb. Mikor tehát hetenkint ezentul én is elcsevegek egyről-másról fővárosi levél alakjában, tulajdonképpen nem újítás ez, hanem egy régi patriarchális irodalmi szokás. Ujításnak legfeljebb a lapra nézve nevezhető, mert tudtommal az „Ellenzék“ ily rovatot nem nyitott.

Első sorban e levél keretében be kellene mutatkoznom, ha Miskolc olvasóközönsége nem ismerne névleg sőt némelyikük személyesen is. Ismer az én kedves olvasóközönségem erős ellenzéki szelleméről, ismer talán némelyike rossz oldaláról is. Bár én mindig a jó oldalamat szoktam bemutatni, de ki ki tehet róla, ha minden kinek két oldala van: jobb és bal. (Jóllehet az első ha „jobb akkor a másik okvetlen jó.) Épúgy van a politikai életben: jobb-oldal, baloldal. Csak hogy itt miudkét „oldal“-nál van jó és rossz. A heti levelemben a jó oldalon kívül szellemet is akarok behozni. Sokat nem szabad feltalálni, erre Reviczky Gyula barátom tanított meg. Egyik fővárosi szépirodalmi lapba ő irt heti csevegéseket, s mikor egy alkalommal betegsége miatt ma volt kedve megírni a levelet, engem kért föl reá. „Édes Gyulám mondom neki, ezt nem tudom ám oly szellememről elcsevegni mint te, a közönség észreveszi ám a turpisságot!“ — „Se baj öcsém, akiben csak annyi szellemiség van, mint az i betűn a pont, az már érthet csvegést, hisz manapság minden készülttség ez kritika nélkül irnak az írók.“ És igen volt Reviczkynek, ma már annyi az „író“, hogy Szinnyei bátyáknak Szt. Péternél meg kell hosszabbítani még 50 évre életbiztosítási kötvényét, hogy a másik 40,000 „író“-t elhelyezhesse a „Magyar írók élete és munkái“ című vállalatban.

És azóta csevegek, lehet, hogy az

i betűn levő pontból már vessző lett, s ha nem válik be a levelem, a vesszőt akár applikálhatja is rám. Kevés szellem, sok anyag, avagy megfordítva, ebben lesz része az olvasónak levelemben bizonyos sorrendet tartva, kezdem a politikával. A politikai helyzet súlypontja most Bécs, vagyis hivatalosan Wien. A delegációk működnek. Lesz új ágyú, meg új mondúr, csak magyar nyelvis magyar zászló nem lesz, azt elhegedülte a bécsi szt. David. A delegációk nemsokára befejeződnek, s Budapesten összeül a parlament. Sívár kilátás, sovány reménység — A farsang elmúlt a politikai tányérnyaló mamelukok letekerik a bohócsapkát, s veszekedhetnek a nagylodvében.

Mig messze kelet-Ázsiában dul a japán orosz háború, addig nálunk a népszínházban kiűtött a primadonna háboré. Kury Klára kontra Szamosi Elza. Sőt Kury el is akar menni, ott akarja hagyni sikereinek színterét. A háború azon kezdődött, hogy Porzolt igazgató a most folyó kassza darab a „Katinka grófnő“ szerepek Szamosi Elzáknak is kiosztotta. Erre aprehendált meg az „isteni Klára“ és most duzzog. Azt hisszük azonban, hogy hamarosan meg lesz a fegyverszánat. Lehet, hogy jövő levelemben a *békéről* írhatok.

Mártonffy Imre.

UJDONSÁGOK.

Mévmagyarosítás. A m. kir. belügyminiszter engedelmével Dusicska Lélek Mihály miskolci lakos Nádásdira, ifj. Schmiéd Flórián felső-háromori lakos Darvasra, Schmidt Károly felső-háromori lakos és kisk. gyermekei Károly, János és Antónia Kardosra változtatták nevüket.

Gulyás János temetése. Vasárnap délután helyezték örök nyugalomra Gulyás Jánost, az ev. ref. főgimnázium szerencsét-

len véget ért, fiatal tanárát. A ravatal vasárnap reggel 6 óra a főgimn. tornacsarnokában volt felállítva. Valóságos virágerdő volt a koporsón koszorúkból. Egy egész ifju élet tragédiája volt a menyasszony koszorújának szalagján! „Elnémult jegyesének a szíven talált mátká!“ Nagyobb fájdalmat csak az egyszerű apa már könyezni sem tudó, vonagló arcán láttunk. A temetésen, amely délután 3 órakor kezdődött, óriási résztvevő közönség volt jelen. Zsufolva volt a főgimnázium udvara. Majd felcsendült az ifjusági énekkarmegható gyászdala. Tompán szomoruan . . . Utána a polgári dalosegylet énekelt Tóth Ferenc karnagy vezetésével egy gyászeneket. Ezután Csik Dániel vallástanár, a főgimnázium lelkésze mondott egy magas szárnyalású, érzésektől át meg átszőtt megható gyászbeszédet. Szív nem maradt szárazon. Szív nem hallgatta megindulást nélkül. Majd megindult a szomorú menet a „Deszkatemető“ felé. Elöl a tanuló ifjuság komor fekete zászlóval. A sirnál előbb a polgári dalosegylet adott elő egy gyászdalt. Majd Porcs Kálmán tanár vett bucsut a kartársak nevében a halottól. Megrázó bánatos bucsu beszédben. Utána pedig a polg. dalosegylet énekelt még egy gyászdalt. És Gulyás Jánost a lelkével meghasonlott embert érzéketlen, örök nyugalomra helyezték . . . Mint újabb fátumát, a mélyen sujtott családnak, megemlítiük, hogy bátyja dr. Gulyás István nem maradhatott itt öcsese temetésén. Vasárnap délután testvére ravatalánál kapta a táviratot, hogy siessen haza családjához Debrecenbe, mert neje aggasztóan megbetegedett. Ha

„még látni akarja“ siessen haza És a megtört embernek újabb fájdalom terhe alatt roskadozva az egyik ravattól a másik halálos beteghez kellett sietnie. Ilyen tragédiákat rögtönöz az élet.

Fegyelmi a városnál. Érdekes fegyelmi ügy van folyamatba a városnál. *Kecskeméthy* Samu béc-it, tipikus alakját az Ó-Miskolcznak és a régi módi rendőr-biztosoknak, fegyvelm alá vonták. Az öreg már pár év óta vasuti biztos szolgálatot végez. Minthogy pedig nagy tisztelője Samu bácsi mindennek ami „ital“, igen sokszor illuminált állapotban van. Igy aztán nap nap után megcsesik az a nevetséges dolog, hogy nem a rendőrbiztos vigyáz a közremlre, hanem a rendőrbiztosra kell vigyázni. És őh kegyetlen végzet, valahányszor az alispán utazott, Samu bácsi olyankor már „mindig készen volt“. Ebből kifolyólag az alispán is, meg más is több ízben feljelentették Samu bácsit a felettes hatóságnál, a mely végre is fegyelmet akasztott a nyakába. Samu bácsi pedig továbbra is mit tehetne egyebet bujjában — mint iszik.

A közművelődési egylet felolvasása. A borsod-miskolci közművelődési egyesület vasárnap délután a vármegyeház nagyertermében felolvasóülést tartott. Először Faragó József hírlapíró olvasott fel, 4 verset. Kettőt papírról — kettőt pedig ürespapírról, „ex abrupto“ emlékezetből. Érdekes epizódja volt a felolvasásnak, hogy egy hosszabb versnél amit emlékezetből mondott pillanatra elakadt. A közönség beavatott része tudta, hogy azért van, mert nem jutott hirtelen eszébe. Aztán pedig — no még ilyet — azt gondolták, hogy másnak a versét olvassa fel és nem tudja elolvasni. Utánna Bende Andrásné urnó olvasta fel „Hike szöni

Kain.

— Az „Ellenzék“ eredeti tárcája. —

Irta: *Barcsa Endre.*

Szörnyű nagy a bűne. Testvére gyilkosa,
A megbánás könnye róla le nem mossa.
Ott fekszik a holttest szótalanul, halva,
A földbe temetve vérbeborult arca.
Kain pedig csak áll . . . Vérbotja kezében . . .
Kegyetlen káröröm csillog a szemében . . .

Égnek bitorlója! Hol van igazságod?
Adományainkat nem egyenlőn áldod! . . .
Kedvesebb volt övé, mint az enyém neked
Hát ezt — ugyan mondd meg — valyon miért te-
[szed?
De bosszum kitéltve . . . Kegyeségod nem kell
Akit úgy szerettél itt van, csak éloszd fel!

Sötét felleg alul most bukkant ki a nap,
Világos fényt vetnek a fehér sugarak.
De allg néz széllyel, a büntet alig látja,
Szélid sugárait vérpirosra váltja.
A harag pirja ez . . . Megreszketa a lég is
A nap alábukkan . . . Csend a sikon végig . . .

A leáldozott nap végbucsu sugára
Kisérteties fényt vet szét a világra.
Ott megy Kain némán, mintha volna árnyék,
Mintha a bűn üzné: Csak tovább-továbbmég.
Hirtelen mennyei fényt őt az ég boltja,
Mig egy láthatatlan égi kéz kioltja

Isteni szó hallik: „Káin! — kérdlek, felelj!
Ábel hol van, mondd meg — hová rejtetted el?“
Nem tudom! — szól Kain kihívóan, büszkén —
Avagy testvéremnek őrzője vagyok én?!
„Kain, te hazudtál, bűnöd megtetézted,
Gyilkos vagy — hazug vagy — szörnyű nagy a

[vétked!“

. . . Gyilkoltál! . . . Megölve, holtan fekszik Ábel
A kiontott vér most bosszuért kiált fel! . . .
Hah, enyém a bosszu, jogbitorló lélek,
Haragod súlyától nem, sohasem félek!
Igaztalan voltál hamis hazug álnok,
S büntet akarod még az igazságot!?

„Kain!“ — kiált az ur tekintete villám
Szava dörögve zug-bug az ég kárpitján . . .
„Csaló!“ — ordít Kain, vad tűz a szemében,
Arcán góg, döllyf honol, sötét bűn szivében.
. . . Űvöltő zivatar csapdossa a fákat,
Villám, villámot ér, s rá bős dörgés támad . . .

Gyilkos! — kiált az Ur — halljad im az átkot,
Melyet büneidért fejedre bocsátok:
Szántsd, műveld a földet folyjon veritéked,
Boszuból kenyered soh se legyen néked!
És a kiontott vér égesse a lelked
Nyugalmad a földön nem, sohasem leld meg!

Hazug! — szólal tovább — hazugságod véget
Szörnyű bűnhődésed soh se érjen véget.
Légy vándor, üldözött, róme a világnak,
Kire a jó lelkek csak köveket hányanak,
És hogy ez az átok be legyen tetézve
Élj soká, örökké, kinok között égve! . . .

. . . Orkánvá vált a vész, alvó vadat ver fel,
Az eldörgött átok visszarug ezerszer.
A meggyújtott villám vakító fényt öltve,
Bugva, sisteregve furódik a földbe.
Reá megrázkodik erdő, hegy és berek . . .
. . . Kain, mint az örült, vad futásnak ered . . .

Azóta nines nyugta, árnyak gyötrik lelkét,
Éjjel alig várja a napnak felkeltét.
Nappal a naptól fél . . . kínozza az átok,
Melyet a teremő fejére bocsátott . . .
. . . Kiaszva megtörtén feltekint az égbe,
„Könyörülő Isten, mikor lesz már vége!?“

tanul“-e rajz
Végül dr. H
fog ápolásár
való, ügyes
A felolvasó
óráig tartott

Városi kö
képviselőtes
hó 25-én d.
páli István
alatt reude
kező tárgys
jelentések.
minister ur
sz. III. fo
Márkus Ed
azon képv
bizottsági
sét utasít
kövezetvá
Dick Péter
építési sza
előtersztes
Városházt
kiepítése
megye Ali
városi tan
szabályzat
216/kgy.
tan szük
iránt. 5.
a v. taná
örtség tisz
egyenruha
zatát illet
rendelet
tások fog
6. Pénzü
Borsodvá
Miskolcz
szobor k
lásügylés
ság véle
sodi Bü
gyában,
Horváth
„Rákócz
város is
nács jel
városi i
melyben
járulko
lyamodil
tése Po
főnök a
melyben
adópenz
folytán
hiány
ge al
10. A
„Fecsk
városi
nak bé
utca sz
wald M
Betti,
megvé
emlite
zöleg
Miklós
nek m
A k
egyés
zárja
mény
aránt
hetet
haszn

tanul"-e rajzán zajos tapsokat aratva. Végül dr. Halász Henrik a „Szaj és fogápolásról“ írott megszívlelni való, ügyes értekezését olvasta fel. A felolvasó délután körülbelül másfél óráig tartott.

Városi közgyűlés. Miskolc város képviselőtestülete folyó évi február hó 25-én d. u. 3 órakor dr. Szentpáli István polgármester elnöklete alatt rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki bejelentések. 2. A magy. kir. Belügy-minister urnak 123120/II. B. 1903. sz. III. foku határozata, melylyel Márkus Ede volt helypénzbérlőnek azon képviselő testületi, illetve th. bizottsági határozat ellen fellebbezését utasítsa el mely szerint a köveztvám és helypénz-szedési jog Dick Péternek adatott bérbe. 3. Az építési szakbizottság s a v. tanács előterjesztése a város tulajdonát képező Városháztér 12. sz. a. lévő „bérház kiépítése ügyében. 4. Borsodvármegye Alispánjának rendelete s a városi tanács jelentése a szervezeti szabályzatnak a képviselő testület 216/kgy. 1903. sz. határozata folytán szükségessé váló módosítása iránt. 5. A rendőri szakbizottság s a v. tanács jelentése a városi rend őrség tisztviselőinek s biztosainak egyenruházati s fegyverzeti szabályzatát illetőleg. — Belügyminiszteri rendelet folytán bizonyos módosítások foganatosítása tárgyában. — 6. Pénzügyi szakbizottság javaslata Borsodvármegye közönsége által Miskolcra létesítendő Deák Ferenc szobor költségeihez való hozzájárulás ügyében. 7. Pénzügyi szakbizottság véleményes jelentése a Borsodi Bükk egylet azon kérelme tárgyában, hogy az általa az avasi Horváth tetőn felállítani szándékolt „Rákóczy“ torony költségeihez a város is járuljon hozzá. 8. A v. tanács jelentése Lakatos János volt városi írnok azon kérvénye ügyében melyben az általa befizetett nyugdíj járulékoknak visszautalása iránt folyamodik. 9. A v. tanács előterjesztése Pogány Bertalan v. adóhivatali főnök azon kérvénye tárgyában, a melyben a néhai Erdélyi Gyula volt adópénztári számtiszt sikkasztása folytán előállott 933 kor. 3 fillér hiány megtérítésének kötelezettsége alól felmenteni kéri magát. 10. A városi tanács jelentése a „Fecskeszőg“-i homoktelep melletti városi földterület legeltetési jogának bérbeadásáról. 11. A Hunyadi-utca szabályozásából folyólag Grünwald Márton és neje, Moskovicz Betti, Hunyadi-utca 13. sz. háznak megvétele (másodsor). 12. Előbb említett utca rendezéséből következőleg Rapcsák Elek és Rapcsák Miklós Hunyadi-utca 11. sz. telkének megvásárlása (másodsor.)

A közművelődési egyesületből. Az egyesület március hó 31-ével bezárja 1903/4-iki évadját, mely eseményekben és eredményekben egyaránt gazdag volt. A hátralévő öt hetet azonban még bőségesen kihasználja saját céljaira. Igy f. hó

28-án este 8 órakor a Korona-szálló dísztermében megtartja a nagyérdemű Siegmeth előadást. Ezen előadásra a tagok részére 50 filléres belépési jegyeket adtak ki, amelyeket a tagok igazoló-jegyeik fölmutatása mellett a mai naptól kezdve a Trillhaas cukrászdában megválthatnak. F. hó 26-ától kezdve a jegyeket a nem tagok részére is rendelkezésre bocsátják 1 koronáért. Az előadás napján jegyek már nem lesznek kaphatók. Március hó 5-én a diósgyörgyári dalárda meghívására az egyesület a gyári kaszinó nagytermében a Kassai vonós-négyes társaság (Recht Sándor, Breuer Évi, König Péter és Knöpfler Alfréd), valamint Alexander Erzi énekesnő és Ormay Sándor zongoraművész közreműködésével hangversenyt ad. Másnap, 6-án, ezen művész-társaság és Csánky Kornélia cimbalomművész közreműködésével helyben, a Koronán lesz hangverseny. Március 15-én megünnepeli az egyesület a szabadsajtó kivívásának évfordulóját. Az emlékbeszédet dr. Szentpáli István, a közm. bizottság elnöke fogja tartani, míg végre március 27-én az évi rendes közgyűléssel az évadot bezárják. A közgyűlésen a volt irodalmi bizottság által hirdetett pályázat eredményét s egyúttal új pályázatot is hirdetnek. Április hó folyamán megjelen az egyesület évkönyve s nyomban megkezdődik az új évad, melynek kiválóbb eseményei az iparművészeti kiállítás s az ezzel kapcsolatos kulturális jelentőségű ünnepségek, valamint a téli évadra tervezett nagyszabású hangversenyek és irodalmi ünnepélyek lesznek. Az egyesület nyári programja szintén nagyszabású s most van tárgyalás a arról s minden valószínűség szerint a közgyűlésen kerül a nyilvánosság elé. Itt közöljük egyúttal, hogy az egyesületi munkedvelőzések a szervezése iránt rövid időn belül, még minden esetre a közgyűlés előtt, megtörténnek a kezdeményező lépések s nincsen ok, hogy megalakulása iránt kételyeink legyenek. A zenekar vezetésére Recht Sándor zeneiskolai tanárt fogják fölkeríteni. Szóval az egyesület napról-napra váltja be ígéreteit s a város és a megye közönsége örömmel nézi, hogy kulturális viszonyaink alig remélt nivóra emelkednek.

A diósgyőri m. kir. vas- és acélgyári ifjúság által f. hó 14. rendezett táncmulatságon a következő felülfizetések folytak be, melyért a rendezőség ez uton fejezi ki köszönetét.

Oka Simon 10 kor. Reinhardt Konrad 4 kor. Stark Gyula, Kormos József, Bikszegi József 2—2 kor. Tarczy Béla, Tóth Endre, Sajban János, Stenczl András, Lukács József, Ibrányi Pál, Rabszy Mihályné, Takács János, Sebestyén Mihály Szakál Lajos, Hubezt Ferenc, Varga Vilmos, Haicsár Gyula Wajcsek Márton, Tomsitz Józsefné Grabán János, Gregan Gyula 1—1 korona. Rohás József 60 fill., Gizházi András 40 fill., Katona István, Petz N., Papp István, Dobos József 20—20 fillér.

A Miskolci Takarékpénztár közgyűlése. A Miskolci Takarékpénztár vasárnap d. u. fél 3-kor tartotta meg LXI-ik évi közgyűlését. Lichtenstein László vezérigazgató üdvözöve a megjelent részvényeseket felhívja a

közgyűlést, hogy elnököt válasszon. Egyszersmint ajánlja Horváth Lajos főrendiházi tagot. Horváth Lajos az elnöki széket elfoglalva megtartja a közgyűlést. A jegyzőkönyvet Bartányi Gyula vezette. Jegyző felolvassa a felügyelő bizottság jelentését, amelyből a következő részt közöljük:

„A mérleg- és a nyereség-vesztesség-számla adatai szerint az 1903. évi tiszta nyereség 117,603 korona 46 fillér, mely összegnek az igazgatóság által javasolt módon leendő felosztását mi is helyeseljük és a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk. Ezek szerint fordítatnék: 1. Rendes tartalékalapra a nyereség 5%-a 5880 kor. 17 fillér. 2. tisztviselők jutalmazására fizetésük 20%-a 2916 kor. 3. Jótékony célokra 1600 kor. 4. Az igazgatóság alapszabályszerű felosztására 9408 kor. 27 fill. 5. Vezérigazgató külön tiszteletdíjára 1000 kor. 6. Osztaléokra 320 drb. részvény után a 220 kor. 70400 kor. 2 fillér. Ez kitesz összesen 117603 kor. 46 fillért.“

Az évi osztalék e szerint minden részvény után 220 kor. és a közgyűlés elrendelte annak e hó 22-től kezdődő kifizetését.

A közgyűlés ezután, a felügyelő-bizottság javaslata alapján, elfogadta az igazgatóságoknak a nyereség felosztására vonatkozó javaslatát, megadta a múlt 1903. évre a szabályszerű felmentvényt és az igazgatóság célirányos, helyes és körültekintő működésért jegyzőkönyvi elismerésben részesítette.

Most következtek az alapszabályszerű választások és pedig négy felügyelő-bizottsági tag választása és a választmány kiegészítése.

Megválasztottak egyhangulag felügyelő-bizottsági tagokul: Bársony János, Bizony Ákos, Lévy József, Nagy Ignác. A választmányba: Bay Barnabás, dr. Frankfurter Sándor, Furmann Gyula, Kafka Ignác, dr. Kun József, dr. Kovács Lajos, vagyis a régiék.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

A Miskolci Hitelintézet közgyűlése

A Miskolci Hitelintézet vasárnap, e hó 21-én tartotta XXXV-ik évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen Lichtenstein József elnökölt. a jegyzőkönyv vezetésére pedig Hollaender Gusztáv társulati ügyész kérték föl, aki megszámlolva a jelenlevő részvényeseket, a közgyűlést határozatképesnek jelenti ki.

A betérjesztett igazgatósági és felügyelő-bizottsági évi jelentés, a mérleg és a nyereség-vesztesség-számlának bemutatása után a közgyűlés az összes jelentéseket egyhangulag tudomásul vette és a vezetőségnek elismerését fejezte ki. Az évi osztalékot minden egyes részvény után 22 koronában állapította meg a közgyűlés és elrendelte annak e hó 22-től kezdődő kifizetését.

A közgyűlés egyszersmind felhívta a társulati igazgatóságot, hogy a legközelebbi közgyűlésen tegyen javaslatot az intézeti tisztviselők nyugdíj kérdésére vonatkozólag.

Végül megejtették az üresedésbe jött 2 igazgatósági és felügyelő-bizottsági tag választása. Megválasztottak igazgatósági tagokul: dr. Tarnai Gyula és Sassy István részvényes k. felügyelő-bizottsági tagokul: dr. Sugár Gyula, Fűrész Ferenc, Csorba József és Papp István (új) részvényesek, mely után a közgyűlés az elnök által befejeztetett.

Siegmeth Károly felolvasás. A Borsod-Miskolci Közművelődési és Muzium-Egyesület meghívása folytán Siegmeth Károly ur a magyarországi kárpátgyesület ügyvivő elnöke, m. kir. államvasuti főfelügyelő és az államvasutak debreceni üzletvezetőségének üzletvezető-helyettese, A Ferenc József-rendlovagja, stb. az egyesület tagjainak, valamint általában a nagyközönségnek f. hó 28-án este 8 órakor a Korona-szálló dísztermében „az aggteleki barlang és a szilicei és tornai fensik“ címen szíveségből nagyérdemű előadást fog tartani, melyet 111 vetített képpel fog kísélni. Ezen előadásra a fölmerülő rendkívüli költségek fedezésére (nyomatványok, postabélyeg, a terem világítása és fűtése, villamám bevezetése stb.) meghatározott számban 50 filléres belépési jegyeket adott ki a közm. egylet s azok a mai naptól Trillhaas Gyula ur cukrász üzletében tagoknak igazoló jegyeik felmutatása ellenében rendelkezésre állanak. A tagok jegyzőkönyveikről legkésőbb f. hó 25-én estig gendoskodjanak, mert 26-án reggel az előadást falragaszok után a nagyközönségnek is hirdetve lesz és a fennmaradó s 1 koronára fölemelt jegyek a nagyközönségnek is rendelkezésére fognak bocsátatni. Tájékoztatásul közöljük még, hogy az előadás előtt az összes lángok elfognak oltatni s így az előadás teljes sötétségben fog megtartatni.

Elbocsátások a honvédség kötelékéből. A páthy Sándor, Kovács Kálmán, Mandel Géza és Halász Elek miskolci 10. honvédség-alozredbeli tartalékos hadnagyok saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsátattak.

Gyermekrontó tanító. Mészáros József zserci ev. ref. tanító ellen súlyos vád emeltetett az egyházmegye esperesnél és a kir. ügyészségnél. Azzal van nevezetesen terhelve, hogy az iskolájában járó fejletlen, ismétlő iskolás kis lányok ellen erkölcsi merényletet követett el. Mészáros 50 év körüli, élte delén túl lévő őszbe c-avarodott ember és agglény, ki ellen a faluban nagy a felháborodás és elkeseredettség. hogy ezen vádban foglalt bestialitás mennyiben felel meg a valóságnak, azt már a folyamatba tett vizsgálat fogja kideríteni.

Gazdák, ha nagy terméshez akartok jutni, Mauthner felmagvakat vessen-k. Idei átjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok, különösen föl-
említendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

Színház.

A Vándorlegény operett 5 felv. Irták: West és Schnitzer. Fordította Faragó Jenő. Zenéjét szerzette Eysler Edmund. Először adták a miskolczi Nemzeti Színházban 1904. febr. 20-án.

A Vándorlegény két előadásáról számolunk be. A folyó hó 20-iki, szombati és 21-iki vasárnapi előadásról.

A mű tartalmáról keveset mondhatunk, mert tartalma üres. Egy gondolat körül van csoportosítva néhány jelenet, amely többé-kevésbé mulatságos. Epen ezért a darabot nem valami nagyra lehet értékelni s néhány előadás után minden színpadról az örök feledés homályába merül el. A darab szerkezete teljesen elhibázott. Az első felvonás pl. sokkal rosszabb, mint a két utolsó felvonás, amiáltal a hallgatás is sokkal fárasztóbbá válik. Többször unalmas feleselések ismétlődnek a darabban, amivel azonban kiemeljük azt, hogy

néhányha eléggé eleven és szellemes párbeszédet is hallatnak. Énekszámok csinosak. Zenéje pedig határozottan kellemes, bár nem eredeti, több helyütt a Boccaccio és New-York szépe operetteknek hatása felismerhető.

A czimszerep Németh József kezében volt, aki ismert ügyességével nagy hatást ért el, énekszámok is sikerültek, külső formájával azonban nem keltett illuziót. Garzó Adél mint Oculi, egyikét aratta legszebb miskolczi diadalának s az első estén tisztelői egy szép koszorúval is kitüntették. Külső megjelenése is a rendestől eltérőleg — kellemes benyomást keltett. Rubázata és a színek ügyesen voltak megválogatva. Kosztümirozása teljesen kifogástalan volt.

Énekszámok is általános tetszést arattak. Kevés játéka is sikeresnek mondható. Tarnay Leona szokott fürgesége elhagyásával nagyon buskomornak látszott. Énekszámok mind hibásak voltak. Külső megjelenése azonban tetszetős volt. A nők közül még kivált Komáromi Gizi mint Csepű felesége s kis szerepében utjabban is bizonyosságát adta nagy képességének. Szadai Eerencz mint Csepű komédiás, Rátkay mint Nikkel udvarmester szintén megfeleltek hivatásuknak.

Az előadás a jobbak közé tartozik s néhány estén még telt ház remélhető.

Laptulajdonos: Szelenyi Lajos

Nyilt-tér.

Főügynök

kerestetik

egy elsőrangú, népszerű ágazati életbiztosító társaság által, kedvező feltételek mellett. Csak megbízható és oly egyének vétetnek tekintetbe, akik üzletszerzési és szervezési képességgel bírnak. Szíves ajánlatok „A. Z. 1000” jelige alatt Goldberger A. V. hirdetési irodájába, BUDAPEST, IV. Váci-utca 20. szám küldendők.

Egy 2 lóerejű
használt, de teljesen jó karban lévő
gázmotor
eladó.
Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban nyerhető.

MEGHÍVÁS.

A MISKOLCZI TAKARÉKEGYLET RÉSZV.-TÁRS. XXXIII. évi rendes közgyűlését

1904. évi március hó 6-án délelőtt 10¹/₂ órakor saját helyiségeiben tartja meg.

Tanácskozási tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása.
2. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyermény felosztására vonatkozó intézkedés.
3. 5 igazgatósági s 1 felügyelő-bizottsági tag választása.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. 12. §. Minden egyes részvényes, ki részvényt a közgyűlést megelőzőleg legalább 15 nappal a társaság könyvébe nevére iratta, szavazati s indítványozási joggal bír.
13. §. Minden egyes egész részvény egy szavazatra jogosít, tíz szavazatnál többel azonban egy részvényes sem bírhat, sem saját részvényeit, sem meghatalmazás folytán. Az évi mérleg február hó 27-től a pénztár helyiségében megtekinthető s az évi jelentésekkel együtt átvethető. — Ugyanitt vehető át a közgyűlést megelőző 8 napon a közgyűlésre szóló belépti-jegy.

azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

K. RÁCZ JENŐ gyógyszerésznél
MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ” címzett gyógyszer-tárában

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

1. **Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kéz bőrének selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőktől késő korig megóvjaa, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Venus arczpor, fehér, rozsa és krém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
2. **Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egyszeti szájgyulladás, kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény foppor, mely a fogakat desiniciálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájzsereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitünő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.
3. **Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőr korpásodást megátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségektől megóv és kellemes illatú fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
4. **RácZ Jenő keleti „Balsam bajuszpedrője”,** soha meg nem meg nem avasodó, zsirmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
5. **Cannabin** (tyukszem-balsam), biztos hatású és legkönnyelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

- Lábizzadás ellen** Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.
- Szörvestőnek** Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.
- Rüh (rühátka ellen)** Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
- Köszvény ellen** I-II. számú Tengeri kőszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonzerkeket, ugy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal fölülmulják; ugy, hogy általános házi szerek gyáánat legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapest **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-tára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **K. RácZ Jenő** gyógyszerész Miskolczon.